

TAVASZ—ALKOTÓ—TÉR

Ajánljuk ezt a számot a magyar szakos tanároknak, akik oly sokat tettek az irodalom megszeretetéséért a fiatalok körében.

Immár hagyomány, hogy az Üzenet szerkesztősége a folyóirat májusi számának szépirodalmi részét a fiatal, pályakezdő, vagy már némileg affirmálódott, de önálló kötetten még nem rendelkező íróknak, költőknek engedí át. Azonban most történik meg először, hogy a lap egésze rendelkezésükre állt. E szám anyagának összeválogatásakor — az esztétikai szempontok mellett — a »korhatárt« is szem előtt tartottuk: a szerzők átlagos életkora alig haladja meg a húsz évet. Ugyanígy jártunk el a képzőművészeti mellékletek elbírálásakor is. S úgy gondoljuk, az irodalmi alkotások teljes értékű kísérőtársai lettek.

Egész Vajdaság területéről igyekeztünk munkatársakat toborozni számunk összeállításához. Egyfajta teljesség igényével léptünk fel, keresztmetszetét kívántunk adni a vajdasági magyar irodalom legfrissebb (egyesekek szerint vad) hajtásának. Hogy szándékunk megvalósítása nem sikerült teljes mértékben, hogy voltak, akik távol maradtak, bár munkáik színvonala feltétlenül megérdemelné a besorolást e láncolatba, nem a szerkesztőség elzárkózásából ered. E tér nyílt. Mi sem bizonyítja jobban, mint a negyedszáz irodalmi és tucat képzőművészeti alkotó névsora. Bizonyos helyeken arra törekedtünk, hogy az írást szerzője illusztrációival díszítsük, egészítsük ki. Persze ez nem volt lehetséges minden esetben.

A műveket vizsgálva, azonnal szembetűnik, hogy valamennyi szépirodalmi munka, s hogy nagyobb részük vers. A kritika, tanulmány és más tudományos igényű munkák helyszüke miatt kimaradtak e válogatásból. Mint modottuk, az anyag nagy részét költemények képezik. A megoszlási arány talán onnan ered, hogy az ifjú nemzedék (mint minden korban, most is) jobban vonzódik a spontán, újat adó, lírai műfajhoz. De meg kell mondanunk, hogy a modern vers látszólag szabad, kötetlen formája az, ami mögé a mondanivaló banalitásba hajló szokványosságát legjobban el lehet rejtteni, s ezt sokszor — sajnos — ki is használják fiatal alkotóink. Továbbá sokuknak az a véleménye, tegyük hozzá, nem alaptalanul, hogy a vers, az avantgarde vers (itt formabontó, hagyományromboló értelmezésben) az a műfaj, mellyel legjobban lehet érvényesülni irodalmi berkeinkben. Ugyanis kevesen kockáztatják meg megkérdőjelezni a moderneskedő alkotásokat, attól féltve, hogy maradiaknak, hozzá nem értőknek tartják majd őket.

A válogatást elvégeztük, bár nem volt könnyű. S természetesen kritika tárgyát képezheti.

E számban szereplő fiatal alkotók nagy része egyetemista. Az Újvidéki Bölcsészettudományi Kar Magyar Tanszékének első éves hallgatói, akik azonban Vajdaság egész területéről gyűltek össze a tartományi székvárosban. De középiskolás- és munkásköltők is akadnak szép számmal. Ebből az következik, hogy az írások, rajzok más és más jellegűek. Sok a kísérletező törekvés, de a megszokottabb for-

mák művelői is jelentkeznek. Függetlenül attól, melyik csoportba tartoznak, meggyőződésünk, hogy helyet kell adnunk számukra, bár együtt talán úgy tűnhet, hogy egyes szélsőségek, melyek homlok-egyenesen más művészeti elveket vallanak, kizárják, tagadják egymást. Holott ha jobban belegondolunk, egy képbe tartozik valamennyi, e képben komplementáris színek.

Reméljük, hogy folyóiratunk e száma, amellet, hogy eleget tesz rendeltetésének és kitutási lehetőséget, alkotóteret ad az ifjú tehetségeknek, közelebb is hozza egymáshoz őket, hogy tanuljanak egymás és saját hibáikból, nyújt valami mást is — azt hiszem, nem fogalmazunk túl szerénytelenül, ha azt mondjuk —: értékeket. S dokumentumokat korunkról, ahogy azt a fiatalok látják.

Ha a nyelv szabadabb, ha a képzelet csapongóbb, ha a vita dühösebb, szélsőségesebb az elvek, azon, azt hiszem, nem kell csodálkozni, s nem szorul magyarázatra e magatartás.

Májusi üdvözlétként küldjük e folyóiratot hozzátok, fiatalok — mi, fiatalok.

Kopeczky Csaba

székely